

*Brede Adviesraad*  
*Sociaal Domein Altena*

Het college van burgemeester en wethouders  
van de gemeente Altena  
Postbus 5  
4286 ZG Almkerk

Almkerk, 20 mei 2020  
Betreft: reactie op "Evenwicht sociaal domein gemeente Altena"

Geacht college,

De Brede Adviesraad Sociaal Domein (BASDA) is door u eind februari 2020 gevraagd te adviseren over de bezuinigingsoperatie waar u zich voor geplaatst ziet. Door de Coronacrisis is het proces anders verlopen dan toen was voorzien. Zo zijn de onderliggende stukken op een later tijdstip openbaar (12 mei) geworden en heeft er nog geen besluitvorming (keuze) plaatsgevonden door uw college.

Op dit moment ligt het voor ons voor de hand om slechts principebesluiten te nemen, zodat er op basis van evaluaties gaandeweg het traject voldoende ruimte wordt gehouden om bij te sturen. Deze reactie gaat daarom over een paar hoofdlijnen in denken, waarbij we er een aantal maatregelen (bouwstenen) uitlichten.

Wel gaan we nader in op de drie door u onderscheiden thema's.

De BASDA adviseert vanuit het perspectief van de inwoners. Wat merken de inwoners ervan, wat is het maatschappelijk effect zijn de vragen die wij ons steeds moeten stellen. Een bezuiniging is niet in het belang van de inwoners. De BASDA kan dan ook niet klakkeloos akkoord gaan met een bezuiniging van 2,5 of 5 of 7,5% op het sociale domein. Een groot deel van de te verwachten tekorten komt voort uit beleid van de centrale overheid, niet beïnvloedbaar door u of de raad van Altena. Het uitgangspunt dat tekorten binnen programma 2 ook in programma 2 moeten worden opgevangen is naar de mening van de BASDA niet houdbaar. Gezien de cijfers die voorliggen zal geen van de scenario's het totale gat in de begroting van programma 2 gaan dekken.

De voorgestelde bezuinigingen hebben naar ons idee een korte houdbaarheid. Wij verwachten dat de wereld er na Corona heel anders uit zal zien en dat er waarschijnlijk vanuit het Rijk verder geknepen gaat worden in het budget sociaal domein en gemeentefonds.

De inkomensverwachting, het toekomstperspectief is voor velen in een paar maanden tijd volledig op z'n kop gezet. Dit gaat in ieder geval z'n weerslag krijgen op het thema werk en inkomen. Heel veel energie stoppen in ombuigingen is daardoor mogelijk zonde van de tijd. Dat neemt overigens niet weg dat ook wij zien dat de huidige route van de trein omgelegd zal moeten worden.

### **Wmo, welzijn en accommodaties**

Binnen het onderdeel Wmo sorteert u voor op minder maatwerk, meer een beroep (kunnen) doen op algemene voorzieningen. Begrijpelijk, maatschappelijke participatie op eigen kracht is immers de visie achter de Wmo. Maar de civil society moet dan wel krachtig genoeg zijn. Dit leidt tot een spanning met bezuinigen op welzijnssubsidies, maar ook op het beknevelen op ondersteuning van mantelzorgers.

Welzijnsaccommodaties zijn essentieel als algemene voorziening. Bij verschillende bezuinigingsopties komt preventie als eerste onder druk te staan, terwijl preventie de vraag om maatwerk juist beperkt. Als er tegelijkertijd aanpassingen plaatsvinden op maatwerkvoorzieningen, minimabeleid en jeugdbeleid kan dat in onze ogen niet goed gaan. Bezuinigen op het laatste betekent immers bijna automatisch een groter beroep op voorliggende welzijnsvoorzieningen en een grotere inzet op preventie. Belangrijk element en negatief effect van het minder inzetten van maatwerk is de beperking in keuzevrijheid van de inwoners. Het gebiedsgericht inkopen (Lumpsum) leidt bijvoorbeeld tot zo'n beperking.

### **Werk en inkomen breed**

De collectieve zorgverzekering is bij ons weten als volgt geregeld: Mensen bekostigen hun basisverzekering volledig zelf. Het afsluiten van een aanvullende verzekering is een optie. De poliskosten voor die aanvullende verzekering worden gedeeltelijk door de gemeente vergoed. Via deze aanvullende verzekering zijn ze o.a. ook verzekerd voor de "eigen bijdrage" Wmo.

Het op voorhand uitsluiten van de groep met een inkomen tussen de 110 en 120% van het Wettelijk Minimumloon vinden we onverstandig. Het is van belang te weten hoe groot deze groep is en hoe de groep is samengesteld. Het inzicht daarop ontbreekt. We verwachten dat deze groep een extra risico zal gaan lopen door geen aanvullende verzekering meer af te sluiten. In geval van medische calamiteiten kunnen er dan grote problemen ontstaan.

Een alternatief kan zijn dat er vanuit de gemeente jaarlijks intensieve voorlichting en ondersteuning komt op het zelf afsluiten van de goedkoopst mogelijke ziektekostenverzekering. Getrainde mensen zouden dan minima moeten helpen de meest passende ziektekostenverzekering te vinden. Risico's en zorgconsumptie moeten daarbij zorgvuldig meegewogen worden.

Binnen de bezuinigingsvoorstellen zijn meer bouwstenen te vinden die leiden tot een lastenverhoging voor steeds dezelfde groep mensen. Nadrukkelijk zal het stapelingseffect in beeld moeten worden gebracht voordat besluiten worden genomen om excessen te voorzien en te voorkomen.

### **Jeugd en volksgezondheid**

Wij zien grote voordelen bij het aanstellen van een regiomanager/accountmanager. Momenteel is de ervaring dat Breda te ver buiten beeld ligt t.a.v. Altena. Hiermee ontstaat de beleving én ervaring bij de inwoners van Altena dat Breda onvoldoende in beeld heeft welke problematieken en hulpvragen er spelen binnen Altena en er onvoldoende kennis is over de mogelijkheden in Altena.

Bij strakkere kaders bij het verstrekken van pgb's is het essentieel dat het toetsen van de controle hierop gedaan wordt door iemand die een goede kennis heeft van de sociale kaart. Vervolgens kan er dan meer concreet aandacht zijn voor waar, wanneer en welke kwaliteit er wordt aangeboden.

Het lijkt ons niet wenselijk dat jeugdconsulenten zelf hulp gaan verlenen. De hulpvragen van gezinnen/kinderen in beeld brengen, het geven van een deugdelijk advies en mogelijk zijdelings volgen van een gezin/ kind is prima. Echter, het tevens gaan verlengen van deze inzet door ook zelf hulp te gaan verlenen is onzes inziens niet passend. De scheidslijn tussen casusregie, het afgeven van indicaties/beschikkingen en vervolgens zelf ook uitvoeren, vervaagt hiermee. Ook kan de jeugdconsulent hiermee in een lastig parket komen, en in tweestrijd komen met zichzelf. Een hulpverleningstraject wordt mogelijk hiermee bemoeilijkt voor alle partijen.

Bij de top 10 veelvoorkomende jeugdhulpproblematiek wordt er opgemerkt, dat een kortere beschikkingstermijn zou kunnen verstrekt. Dit echter alleen als daarmee ook is gegarandeerd dat een verlenging aan het einde eenvoudiger kan.

Wij vinden het jammer dat er geen plaats meer is voor de “ketenaanpak jeugd”. Vooral de weerbaarheidstrainingen, die hierdoor niet meer zullen plaatsvinden, leiden wellicht tot meer kosten in een later stadium.

Met betrekking tot “Preventie en aanpak alcohol en drugs bij jongeren” verwijzen wij graag naar ons advies bij het actieplan 2020.

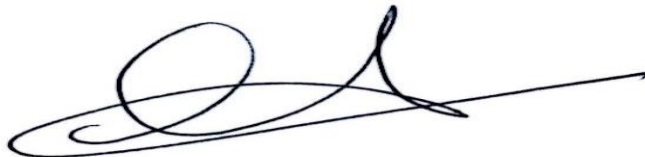
College, met deze inbreng menen wij een bijdrage te hebben geleverd aan de lopende discussie vanuit onze positie en verantwoordelijkheid. Het gaat om politieke keuzes. Het is niet aan ons om die te maken.

Wij willen graag met u verder overleggen hoe wij betrokken blijven bij het vervolg van dit traject.

Met vriendelijke groet,  
Namens de Brede Adviesraad Sociaal Domein Altena,



Henk Schouwenaars  
Voorzitter



Loes Haarmans  
lid